

Salacgrīvas Novada Ziņas

2017. gada
27. janvāris
Nr. 1 (91)

Salacgrīvas novada
izdevums

Sniega diena Salacgrīvā

Klusums, visapkārt apsnidzis, viss balts, balts - kā pasakā. Tā Salacgrīvas sporta un atpūtas kompleksā *Zvejnieku parks* iesākās sestdienas, 14. janvāra rīts, kad visā pasaulē atzīmēja Pasaules sniega dienu.

Pasaules Sniega diena - sniega festivāls bērniem un viņu ģimenēm - tiek rīkota, lai pievērstu bērnu un jauniešu uzmanību ziemas sporta veidiem un aktivitātēm uz sniega. Šogad šīs dienas moto bija *Vediet bērnus uz sniega*.

Plkst. 10.30 Zvejnieku parkā sākās dalībnieku reģistrācija sacensībām, un jau no pirmajām reģistrēšanās minūtēm sportotgribētāju bija tik daudz, ka sacensību sekretārei bija jāņem palīgi, lai ātrāk varētu sākties sniega jautrības.

Šajā gadā pasākuma rīkotāji vislielāko akcentu lika uz ģimeņu sacensībām, jo galvenā balva - Pasaules sniega dienas kauss - tika pasniegta vissportiskākajai un ātrākajai ģimenei. Cīņā par šo balvu iesaistījās rekordliels ģimeņu skaits - 32. Tām bija jāsaņem ragaviņu vilkšanā, boulingā, biatlonā un sniega pārvešanā ar lāpstām. Summējot visu šo sacensību rezultātus, pie 3. vietas tika Majoru ģimene no Salacgrīvas pagasta, 2. vietu izcīnīja Ginteru ģimene un 1. vietu un kausu ieguva Burdikovu ģimene. Tomsonu un Zvejnieku ģimenes no 3. vietas atpalika tikai par 1 punktu. Viskuplāk pārstāvētā bija Endu ģimene - vecmāmiņa Mārīte, mamma Laura, tētis Māris un bērni Halina, Harijs un Heinrihs.

Paralēli ģimeņu sacīkstēm šajos pašos sporta veidos sacensības notika arī individuāli. Tālab dalībnieki tika sadalīti 4 vecuma grupās. Vecuma grupā līdz 7 gadiem startēja 15 dalībnieku. 3. vietu izcīnīja Hugo Močāns, 2. vietā Arta Kristīna Majore un 1. vietā Kristers Runcis. Vecuma grupā no 7 līdz 10 gadiem bija 41 dalībnieks. 3. vietu izcīnīja Edgars Salmanis un Tīna Adela Zeņina, 2. vietā Adriāns Ginters un 1. vietā Elise Burdikova. Grupā no 11 līdz 14 gadiem startēja 15 dalībnieku. 3. vietu izcīnīja Līva Zariņa, 2. - Sanijs Kagainis un 1. vietu ieņēma Laura Kondratjuka un Ketija Alīsija Kazaka. Vecuma grupā 15+, kurā bija 19 dalībnieku, 3. vietu izcīnīja Ilze Kalniņa, 2. - Līga Gintere un 1. - Juris Burdikovs.

Šajā dienā notika vēl viens konkurss - kaisot pelnus sniegā, tika uzburti visdažādākie mākslas darbi. Konkurss piedalījās 43 interesenti, tātad tapa tikpat mākslas darbu. Tie bija gan sniegavīri, gan ziemēļbrieži, lapsas, eņģeļi, sirsniņas, sniegpārslīņas un daudz citu dažādu darbiņu. Šī konkursa darbiņus palīdzēja novērtēt Salacgrīvas mākslas skolas audzēknes Elizabete Bērziņa, Diāna Zmičerevska un Marta Upīte. Kopā ar organizatoriem tika nolemts, ka 3. vietu par darbu *World Snow Day 2017* piešķirs Grētai Salmānei. 2. vietā ierindojās Līvas Grētas Sīlītes un Dignes Lambertas kopdarbs *Bērni ceļ sniegavīru*. 1. vieta šajā konkursā tika Majoru ģimenei par darbu *Ziemeļbriedis*.

Kā saldais ēdiens sacensību dalībniekiem un līdzjutējiem visas dienas garumā bija iespēja izbraukt ar kamanu suņiem - Aļaskas malamutiem. Jau no paša rīta rindā bija stājušies tik daudzi brauktgribētāji! Paldies suņu saimniecei Sanitai Vīksnei un biedrībai *Sāc* no Viļķenes pa-

Ģimeņu stafetē svarīgs bija ikviens

Viskuplāk sacensībās bija pārstāvēta Endu ģimene

gasta, kura vizināja bērnus un pieaugušos līdz pēdējam cilvēkam, kad jau bija atnākusi pat krēsla. Liels bija prieks, ka šos suņus varēja samīļot, sabučot un nofotografēt ar šiem skaistuliņiem.

Kaut laiks nebija īpaši auksts, katrs varēja sasildīties ar karstas tējas krūzi un mieloties ar cepumiem. Vislielākais prieks par ģimenēm, kuras šajā dienā bija atradušas laiku, lai būtu kopā ar saviem mīļajiem aktīvā atpūtā. Tik labi ir redzēt, ar cik lielu azartu un degsmi bērni pārdzīvo par vecāku startiem un vecāki atbalsta savus bērnus. Paldies ikvienam!

Paldies tiesnešiem Sabīnei Zīlei, Ērikam Močānam, Gunai Vizbelei, Sandrai Bērziņai, Baibai Močānei, Gintai Močānei un Mārim Bergšteiņam. Uz tikšanos tikpat kuplā skaitā nākamajos sporta svētkos!

Mārīte Jankovska,
sporta metodiķe

Pelnu gleznas sniegā veidojot, laiks paskrēja nemanot

Grāmatu atvēršanas svētki - pirmatskaņojums

13. janvārī Salacgrīvas muzejā notika divu grāmatu atvēršanas svētki. Muzeja telpas šai reizei bija par šauru, interesentu bija tik daudz, ka daļai tā arī bija jāpaliek un jāklausa no blakus telpas. Šis bija noslēguma pasākums Latvijas Zinātnes padomes atbalstītajā un Latvijas Kultūras akadēmijas īstenotajā projektā *Vidzemes Svētupes reālajā un mītiskajā kultūrtelpā*, kura vadītājs bija vēsturnieks un arheologs, vēstures zinātnu doktors, habilitētais mākslas zinātnu doktors Juris Urtāns.

Projekta laikā kopš 2013. gada tika pētīta Svētupes kultūrainava. Pētījuma mērķis bija noskaidrot, vai Svētupe veido upes piekrastes ļaužu atšķirīgu identitāti, un, ja veido, tad kā. Mēģinot atbildēt uz šo jautājumu, klajā nāca grāmata *Vidzemes Svētupe reālajā un mītiskajā kultūrtelpā* - zinātnisku rakstu un folkloras vākuma apkopojums. Bet Svētupes pētītāji neapstājās, un gadu mijā iznākušas vēl divas Svētupēi veltītas grāmatas. Viena no tām - folkloristes Janīnas Kursītes un vēsturnieces Rasmus Noriņas grāmata *Svētupe krustām šķērsām*, kurā autore skaidrojušas Svētupes krastu 45 vecsaimniecību vēsturi. Grāmatā aplūkoti Svētupes apkaimē dzīvojošie pēdējie Vidzemes lībieši, viņu pakāpeniskā iekļaušanās latviešos. Pētot upi un tās tuvāko aploci - cilvēkus un viņu personvārdus, uzvārdus, viņu etnisko un reliģisko piederību, viņu mājas, piederošās lietas, mājdzīvniekus, veidoto kultūrainavu, izmantots gan arhīvu materiāls (sākot ar 17. gs.), gan fotogrāfijas (no 19. gs. beigām līdz mūsdienām), arī abu grāmatas autoru lauku pētījumu Limbažu un Salacgrīvas novadā iegūtās ziņas un folkloras. Otra grāmata ir *Svētupes lībiešu upurālas*. Folklorists Sandis Laime un arheologs, kultūrvēsturnieks J. Urtāns tajā mēģinājuši izprast, kas alā kādreiz noticis. Lībiešu upurāla, kas atrodas Svētupes krastā un, domājams, devusi nosaukumu upei, ir daudzslāņains un sarežģīts pētniecības objekts. Apvienojot dažādas pētniecības metodes un dažādu zinātnu nozaru pieejas, pētnieki izmantojuši arheoloģiskos, speleoloģiskos, vietvārdu, paleogeogrāfiskos, folkloras un rakstītos vēstures avotus. Svētupes Lībiešu upurāla zināmā mērā ir hrestomātisks seno svētvietu piemērs un lielisks izziņas avots pētījumiem par lībiešu un latviešu ticējumu un reliģisko praksi vēlajos viduslaikos un agrajos jaunajos laikos.

Salacgrīvas muzeja vadītāja Ieva Zilvere todiem sanākušajiem teica šādus vārdus: - Šodien pie mums valda patīkams sajūkums, jūsu ir tik daudz. Muzejā atklāj divas grāmatas, un tas ir rets notikums. Mēs dzīvojam uz zemes, bet zem zemes, gaisā un ūdenī vēl ir tik daudz nezīnāmā, tik daudz noslēpumu... Tikai mēs neprotam tos saskaņāt. Bet 2013. gadā, kad sākās šis projekts, mēs bijām laimīgi, jo tieši Svētupē tika izraudzīta vispusīgā pētniecība - uz zemes, zemzemē, gaisā un ūdenī. Par to jāpateicams zinātniekiem, arheologiem, vēsturniekiem, pētniekiem un arī pašvaldībām, kas iesaistījušās šajā projektā. Grāmatu autorus un klātesošos uzrunāja arī Salacgrīvas novada domes priekšsēdētājs Dagnis Straubergs: - Prieks, ka ir iznākušas grāmatas un ir tik liela interese par tām. Patīkami, ka par mūsu pusi raksta un tā tiek pēlta. Domājam, kā nākamās projektus bāzēt uz grāmatās rakstīto, īpaši runājot par Lībiešu upurālām. Tas ir labs sākums, jo vairāk mēs par lietām uzzinām, jo lielāka pārliecība, ka ir vērts darīt, vērts saglabāt.

Ekspedīcijas un garo gadu projektu vadītājs profesors J. Urtāns atgādināja, ka Svētupes projekts turpinājies četrus gadus. - Man tas ir ļoti dzīvās atmiņās, jo nupat pabeidzām atskaites. Projekts ir beidzies mūsu zinātniskajā izpratnē, bet

Salacgrīvas muzeja telpas šiem grāmatu atvēršanas svētkiem par šauru... Tik daudz bija interesentu!

tam noteikti būs atsauksmes. Šīs divas grāmatas tikko nāk no izdevniecības, mūzikas terminos varam teikt, ka šobrīd notiek pasaules pirmatskaņojums... Mēs visi esam šī pirmatskaņojuma pirmie dalībnieki, klausītāji, skatītāji. Šīs grāmatas ir ieskaatīšanās sevī, cenšanās ieraudzīt to, kas ir acīm redzams un tepat blakus, bet nemanāms, un ir tas īstais brīnums. Lielā mērā grāmatas ir par jums pašiem. Es šodien iedomājos, cik agri vai vēl nāks nākamie pētnieki un pētīs alas un šo apkārtni. Nezinu. Domāju, ka tuvāko 20 gadu laikā tas nebūs. Iespējams, to mēs neviens nepiedzīvosim. Ir nedaudz skumji, ka projekts ir noslēdzies. Šodien grāmatas aizies pie jums, lasiet tās, bet to tapšana jau ir vēsture, - viņš aicināja.

Pirms stāstīt par grāmatu *Svētupe krustām šķērsām*, R. Noriņa nolasīja J. Kursītes sveicienu, jo otra autore nevarēja piedalīties grāmatu svētkos. - Šo četru projekta gadu laikā sapratu, ka Svētupē ir svētieši arī ir viena no Latvijas vērtībām. Mani pārsteidza visu to cilvēku, kurus satikām, ar kuriem runājām, sirsnība, uzticēšanās un atvērtība. Esmu lepna un gandarīta, ka man bija iespēja ar jums tikties un sarunāties. Šo sarunu rezultāts ir mūsu grāmata, - rakstījusi J. Kursīte.

Runājot par grāmatu, R. Noriņa uzsvēra, ka viņai patīkot skaitlis 444: - Tik lapušu ir šajā grāmatā. Izskatās iespējami! Liela daļa no jums devusi savu artavu šīs grāmatas tapšanā. Liels paldies jums par palīdzēšanu! Grāmata nav romāns, tās otrajā jeb māju daļā ir tikai vēsturiskā informācija. Visiskumjākais projekta laikā man bija redzēt un saprast, ka vietās, kur bijušas lielas, skaistas vēsturiskas mājas tagad labākajā gadījumā ir daži koki. Māju vairs nav, un neviens nezina, kur tās bijušas. Ceru, ka grāmatā rakstītais noderēs radniekiem, kaimiņiem, jaunaunajiem māju īpašniekiem. Kā pateicību lielākajiem palīgiem R. Noriņa pasniedza grāmatu *Svētupe krustām šķērsām*.

Par izdevumu *Svētupes lībiešu upurāla* stāstīja viens no tās autoriem - S. Laime. - Rasmus un Janīnas grāmata būs tas lasāmais gabals, kurā liela daļa no jums atradīs saikni ar saviem senčiem. Savukārt šī grāmata ir par vienu dabas objektu. Braucot šurp, prātoju, kas mani alās piesaista... Domājot līdzībās ar cilvēka dzīvi, ala ir vislīdzīgākais dabas

Šajā reizē varēja iegādāties visas trīs projekta laikā iznākušās grāmatas, un tīkotāju pēc tām netrūka

objekts cilvēkam, jo tai ir sava dzimšana, kad avots to sāk skalot, un agri vai vēl pienāk gals. Ala, par ko mēs ar profesoru Urtānu esam uzrakstījuši grāmatu, ir cienījamā vecumā, tā piedzīvojusi daudz interesantu lietu. Lībiešu upurāla ir ievērojams pazemes tukšums Latvijas un Baltijas mērogā. Pagājušā gadsimta 70. gadu sākumā, pētot Svētupes lībiešu upurālu, kā alu pētnieks sākās Guntis Eniņš. Tieši Lībiešu upurālā 1970. un 71. gadā viņš izstrādāja metodiku, kā pētīt alas. Šī ir vieta, kur piedzimis Latvijas speleoloģija tādā veidā, kādu to pazīst mūsdienās. 1973. gadā upurālā bija J. Urtāna pirmie izrakumi, un var teikt, ka viņš kā arheologs ir sācies šajā vietā. Šie ir arī pirmie zinātniskie izrakumi kādā no Latvijas alām. G. Eniņš te pirmo reizi Latvijā atrada sienās ieskrāpētus zīmējumus, turklāt tieši Lībiešu upurālā atrodams visnenākais ar gadskaitli datētais tūristu uzraksts - 1642. gads. - Šī ir arheoloģiskajiem atradumiem bagātākā ala, patiesi unikāla kulta vieta, kas daudz pasaka par lībiešu tālaika reliģisko praksi. Es kā cēsinieks jūs apskaužu, jo jūsupusē ir ala, par ko uzrakstīta grāmata, - viņš rezumēja.

Pirms uzsākt grāmatu tirdzniecību un autogrāfu sniegšanu, projekta koordinatore Ieva Vītola pasniedza Salacgrīvas muzejam unikālu materiālu - projekta laikā apzinātu vietvārdu un vietu nosaukumu topogrāfiskās kartes, kas tapušas

sadarbībā ar Latvijas ģeotelpiskās informācijas aģentūru. Topogrāfiskajās kartēs ir salikti visi vietu nosaukumi, kādi ir un bijuši Svētupes krastos.

Šajā reizē klātesošajiem bija iespēja iegādāties visas trīs grāmatas par pašizmaksu, un gribētāju rinda bija liela. Edmunds Birkenbergs, rindā stāvošs, šķirstīja dāvanā saņemto grāmatu un stāstīja, ka pirks arī tās par alām. - Es taču dzīvoju Svētupes krastos un palīdzēju, kā vien var, - devu bildes, stāstīju, rādīju, vadīju ekskursijas. Šīs taču ir manas dzimtās vietas! - viņš teica. Ar grāmatas veidotājiem bildēs un atmiņu stāstījumā dalījusies arī Daina Plūme. Viņa bērniņā Svētupes krastos pavadījusi daudzas vasaras. - Daudzi mūs var tikai apskaut - mums par Svētupi ir trīs grāmatas, - palepojās uz tikšanos atnākušī sieviete. Arī Dzintra Saklaure devusi savu artavu grāmatas *Svētupe krustām šķērsām* tapšanā. - Fotogrāfijas, seni dokumenti, ēkas -, kas bija, to rādījam. Vēsture ir jāzaglabā! - viņa bilda.

Kad grāmatas bija nopirktas un autori grāmatas parakstījuši, cilvēki nesteidzās prom, bet šķirstīja izdevumus, atcerējās viesus, kuri ekspedīciju laikā ciemojās mājās un uzdeva visdažādākos jautājumus. Un visi kā viens secināja: - Varam būt lepmi - par mūsu Svētupi sarakstītās trīs grāmatas! Nu, kuram vēl tā ir!

Sarīkojums bērniem Svētcimā

Lai gan laikapstākļi 17. decembra vēlā pēcpusdienā mūs nelutināja, tas netraucēja Svētcima muižas parkā paprāvam apmeklētāju pulciņam rosīties Ziemassvētku pasākumā bērniem. Bērņus sagaidīja un ar sevi iepazīstināja divi jautri rūķi ar mazliet dīvainiem vārdiem - Vai un Lai. Viņi līdzī bija paņēmuši draugu - stalto Alni. Rūķi sākumā padraiskojās, bet tad pavisam nopietni visus klātesošos iepazīstināja ar dziedošajiem ciemiņiem no Salacgrīvas kultūras nama - ansambli *Adatiņas*, kuras dziedāšanā skolojusi vadītāja Agita Zvejniece. Mazo *Adatiņu* spriganās dziesmiņas lika sajūst ne tikai Ziemassvētku tuvošanos, bet kopā ar rūķiem padancot, pasmaidīt un dziedāt līdzī. Dziedāšana mijās ar asprātīgu pantiņu skaitīšanu un mīklu minēšanu. Atrākajiem mīklu minētājiem tika nelieli pārsteigumi no rūķiem. Pēc koncerta visi varēja iet rotaļās. Kamēr bērni kopā ar rūķiem atrādīja vecākiem, cik svarīga, grūta un tomēr jautra ir eglītes meklēšana, bija pazudis draugs Alnis. Visiem bija jāiet meklēt. Izmeklējāmie turpat parkā pie mazās eglītes, tad ceļa malā pie lielās, greznās eglītes, bet nekā! Kāds prieks bija visiem, kad ieraudzījām mūsu Alni kopā ar Ziemassvētku vecīti nākam pār Svētupes tiltiņu, palīdzot nest lielu un smagu dāvanu maisu. Laikam bērni bijuši paklausīgi, ja jau tāds maiss, ka pat Ziemassvētku vecītiņam par smagu! Svētcima jaunākā paaudze un dziedātāji sarosījās uz dzejoliņu skaitīšanu un dziesmu dziedāšanu, lai no smagā maisa saņemtu pa saldu mu paciņai. Kad vecītis bija uzklaustījis un iepriecinājis visu sanākušos, laiks bija atvadīties līdz nākamajam gadam. Bērni ar brīnumvecītēm izgaismoja viņam ceļu un pavadīja ar labiem vēlējumiem.

Muižas parkā visi svētcimieši un viesi tika cienāti ar karstu tēju un kraukšķīgām pankūkām, par ko gādāja zemnieku saimniecība *Robežnieki*.

Svētcima attīstības biedrība saka paldies visiem, kas palīdzēja un atbalstīja pasākumu.

Sandija Kauliņa,
Svētcima attīstības biedrības vadītāja

Piparkūkas bijušajiem kolēģiem

Ziemassvētku laiks ir labu domu un darbu piepildīts. Tad cilvēkiem atveras sirdis labajam un visapkārt virmo svētku gaisotne. Mājās tiek cepti pīrāgi un piparkūkas, gaisā ir tik dažādas smaržas. Piparkūku smarža katru dienu bija jūtama arī Salacgrīvas vidusskolā jau no decembra sākuma. Piparkūkas tika ceptas gan saviem vēdera priekiem, gan labiem nolūkiem - dāvināšanai, kāda iepriecināšanai.

Kad skolēni jau bija devušies Ziemassvētku brīvdienās, Salacgrīvas vidusskolā rosība tomēr nerima. Notika sanāksmes, skolotāji veica dažādus darbus. Bet vispatīkamāko laikam darīja sākumskolas skolotājas, kuras pulcējās skolas mācību virtuvē, lai turpinātu iepriekšējā gadā iesāktu - cept piparkūku sirdis saviem bijušajiem kolēģiem, kuri skolā vairs neestrādā un pelnīti atpūšas. Un atkal skola piepildījās ar Ziemassvētku smaržu, gaisā virmoja labo domu spēks. Piparkūkas tika izrotātas. Bez tām tika pagatavotas mazas dāvanīņas no salmiem - rotājums eglītei. Viss tika glīti iesaiņots, klāt mīļi apsveikuma vārdi, un varēja sākties visu pensionēto kolēģu apciemošana. Pārsteigums tiešām izdevās, jo Ziemassvētki ir labo

Salacgrīvas vidusskolas mācību virtuvē top svētku piparkūkas bijušajiem kolēģiem

domu, labo darbu un pārsteigumu laiks. Dāvanas tika nogādātas Rasmai Liepiņai, Ritai Vinterei, Vallijai Puriņai, Viktorijai Brīnumai, Ligitai Kūrenai, Edītei Liedeskalniņai, Maigai Lindei, Lidijai Bergštei-

nei un Dzidrai Gīzei. Tikšanās ar visiem šiem brīnišķīgajiem cilvēkiem atkal notiks pavasara brīvdienās.

Lolita Valažina,
skolotāja

Labestība nevar izmirt, jo Dievs ir nemirstīgs un atklājas labos cilvēkos

(Zenta Mauriņa)

Salacgrīvas kultūras namā 10. decembrī Septītās dienas adventistu baznīcas Salacgrīvas draudze organizēja Ziemassvētku garīgās mūzikas labdarības koncertu *Cerības gaisma* ar kamerkora *Cantamus* un koklētāju ansambļa *Raksti* piedalīšanos. Tā mērķis bija savākt ziedojumus kādam konkrētam bērnam ar īpašām vajadzībām.

Salacgrīvas novada domes sociālais dienests, pārzinot lielāko daļu novada bērnu invalīdu, ieteica saziētos līdzekļus nodot Elīnas Ozolas ģimenei Liepupes pagastā. Elīna mācās Salacgrīvas vidusskolas 10. klasē. Lai spētu patstāvīgi pārvietoties un paaugstināt savu neatkarības līmeni, ikdienā Elīnai nepieciešams lietot ortozes kāju potītes un pēdas locītavu fiksēšanai un stabilizēšanai. Bez šī palīgglīdzekļa meitene var pārvietoties tikai ratiņkrēslā. Bērnam pieaugot, ortozes arī jāmaina. To izgatavošanai nepieciešami 4000 eiro.

Katru koncerta apmeklētāju mīļi sagaidīja Elīnas klasesbiedri, dāvinot koncerta programmas. Vakara vadītājs - mācītājs Ģirts Rozners no Rīgas priekšnesumu starplaikos izstāstīja brīnišķīgu 19.gs. krievu rakstnieka Ļeva Tolstoja stāstu *Kur ir Dievs - tur ir mīlestība* - par kurpnieku Martinu, kurš gaidīja tikšanos ar Kungu. Koncerta otrās daļas laikā mācītājs uzrunāja klausītājus ziedot ortozu iegādei Elīnai. Ar viņas klasesbiedru palīdzību caur skatītāju rindām laida ziedojumu urnas. Draudzes sekretāre Anita Damsone, palīg-mācītāja Dagnija Lapa, un sociālā dienesta darbinieces Iveta Mendziņa un Līvija Bērziņa atvēra visas urnas un tika saskaitīts vakara gaitā saziēdotais - 1277,91 eiro. Pēc koncerta nauda svinīgi tika nodota Elīnas vecākiem Sanitai un Normundam Ozoliem. Īsi pirms Ziemassvētkiem Liepupes vidusskolā tika organizēts labdarības tir-

dziņš, kurā bērni pārdeva pašu gatavotas lietas un produktus. Bērni visu labdarības tirdziņā nopelnīto naudiņu - 110,22 eiro - uzticēja Liepupes vidusskolas direktorei Artai Rubezei, lai ieskaitītu Salacgrīvas novada domes ziedojumu kontā Elīnai Ozolai. Šajā kontā Elīnai pavisam ieskaitīti 395,22 eiro. Saziēdotā nauda jau gada nogalē pārskaitīta Elīnas mammas kontā.

Paldies labdarības koncerta organizētājiem, visiem ziedotājiem (aptuveni 200 klausītājiem) un tiem, kuri pārskaitīja naudu Elīnai (SIA *TP Kastes*, Inesei Brokai, Ingai Keišai, Sandrai Verginai, Loretai Lūsei).

Laimīgs ir nevis tas, kurš spēj saņemt vai dabūt, bet gan tas, kurš spēj dot citiem. Laime ir kā saules gaisma: ja iecelsiet kādu saulītē, tā apspīdēs arī jūs. (Ogs Mandino)

Līvija Bērziņa

Nemiens Betlēmē kūtiņā

Tā saucās pasākums 17. decembrī, kuru sadarbībā ar *ADRA Latvija & ADRA Austrija* (Adventistu Attīstības & Palīdzības Aģentūra) jau daudzus gadus organizē Septītās dienas adventistu baznīcas Salacgrīvas draudze kopā ar Salacgrīvas mūzikas skolu un svētdienas skolas audzēkņiem. Uz pasākumu-izrādi *Nemiens Betlēmē kūtiņā* Salacgrīvas vidusskolā tika aicināti 120 bērni no daudz bērnu un trūcīgām ģimenēm visā novadā. Liepupes 34 bērniem un viņu vecākiem autobusu nodrošināja Salacgrīvas novada dome.

Pie ieejas vidusskolas aktu zālē rūķi visiem bērniem laipni dāvināja rūķu cepures dažādās krāsās un bērni sajūtās patīkami pārsteigti un gaidīti. Katras krāsas cepures nēsātājam zināmā brīdī bija jāiesaistās izrādē, ceļojot uz Betlēmi kopā ar ganiem vai Austrumzemes gudrajiem nesot dāvanas. Visu izrādi ar mūzikas skaņām papildināja Salacgrīvas bērnu mūzikas skolas audzēkņi.

Svētdienas skolas audzēkņi bija centīgi

strādājuši, mācoties tekstu, darinot tērpus izrādei. Paldies enerģiskajai pasākuma vadītājai Dagnijai Lapai par uzmanības noturēšanu bērnos, par aizrautību un ie-

interesētību! Bet vislielākais paldies no visiem bērniem *ADRA Latvija & ADRA Austrija* pārstāvjiem par klātesamību un palīdzību bagātīgi sarūpēto dāvanu izdalē.

Piemiņas balvas un pateicību no Salacgrīvas novada domes saņēma arī *ADRA Austrija* pārstāvji.

Līvija Bērziņa

Pārskats par Salacgrīvas novada pašvaldības 2016. gada budžeta izpildi

Salacgrīvas novada 2016. gada budžets tika apstiprināts 2016. gada 27. janvārī ar saistošajiem noteikumiem Nr. B-1. 13 reizes veikti budžeta grozījumi sakarā ar papildu finansējuma saņemšanu, projektu realizāciju, ieņēmumu palielināšanu, kā arī precizējot izdevumus pa kodiem. Pēdējie budžeta grozījumi veikti 2016. gada 28. decembrī (saistošie noteikumi Nr. B-14). Budžeta izpilde apstiprināta 2017. gada 18. janvārī (saistošie noteikumi B-15).

Pamatbudžets Pamatbudžeta ieņēmumi

2016. gadā kopējie pamatbudžeta ieņēmumi ir 7 321 227 EUR.

Rādītāja nosaukums	2016. gada plāns	2016. gada izpilde	% 2016. gada izpilde pret 2016. gada plānu
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	4 011 595 €	4 011 595 €	100%
Īpašuma nodokļi	616 140 €	634 700 €	103%
Ieņēmumi no uzņēmējdarbības un īpašuma	100 €	454 €	454%
Valsts (pašvaldību) nodevas un maksājumi	20 237 €	22 171 €	110%
Naudas sodi un sankcijas	5983 €	6124 €	102%
Pārējie ne nodokļu ieņēmumi	2449 €	2422 €	99%
Ieņēmumi no īpašuma pārdošanas	86 120 €	82 379 €	96%
No valsts budžeta daļēji finansēto atvasināto publisko personu transferti	800 €	800 €	100%
Valsts budžeta transferti	2 269 970 €	2 254 483 €	99%
Pašvaldību budžeta transferti	91 994 €	93 813 €	102%
Budžeta iestāžu ieņēmumi	212 529 €	212 286 €	100%
KOPĀ	7 317 917 €	7 321 227 €	100%

Pamatbudžeta izdevumi

2016. gada kopējie pamatbudžeta izdevumi ir 7 329 306 EUR.

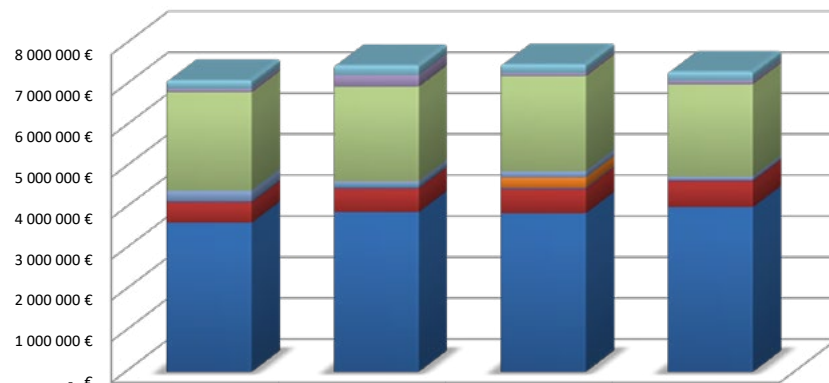
Pamatbudžeta izdevumi atbilstoši funkcionālajām kategorijām

Rādītāja nosaukums	2016. gada plāns	2016. gada izpilde	% 2016. gada izpilde pret 2016. gada plānu
<i>Izpildvara</i>	823 451 €	760 656 €	92%
<i>Transferti no pašvaldības budžeta</i>	288 512 €	258 076 €	89%
<i>Kredītu procentu maksājumi</i>	51 278 €	50 820 €	99%
Sabiedriskā kārtība un drošība	53 216 €	48 729 €	92%
Ekonomiskā darbība	1 303 396 €	1 168 466 €	90%
Vides aizsardzība	4000 €	- €	
Pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošana	834 166 €	677 639 €	81%
Veselība	10 641 €	10 392 €	98%
Atpūta, kultūra un reliģija	1 182 373 €	1 093 789 €	93%
Izglītība	2 834 538 €	2 632 581 €	93%
Sociālā aizsardzība	679 061 €	628 158 €	93%
KOPĀ	8 064 632 €	7 329 306 €	91%

Pamatbudžeta izdevumi atbilstoši ekonomiskajām kategorijām

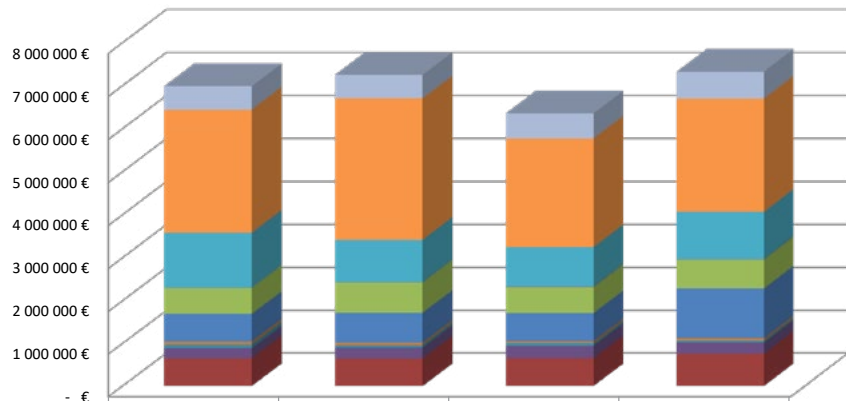
Rādītāja nosaukums	2016. gada plāns	2016. gada izpilde	% 2016. gada izpilde pret 2016. gada plānu
Atlīdzība	3 684 902 €	3 524 634 €	96%
Preces un pakalpojumi	2 345 912 €	1 990 281 €	85%
Procentu izdevumi	41 300 €	41 158 €	100%
Subsīdijas un dotācijas	121 094 €	115 510 €	95%
Sociālie pabalsti	193 315 €	164 060 €	85%
Uzturēšanas izdevumu transferti	270 144 €	258 076 €	96%
Kapitālie izdevumi	1 407 965 €	1 235 587 €	88%
KOPĀ	8 064 632 €	7 329 306 €	91%

Pamatbudžeta ieņēmumi pa ieņēmumu veidiem

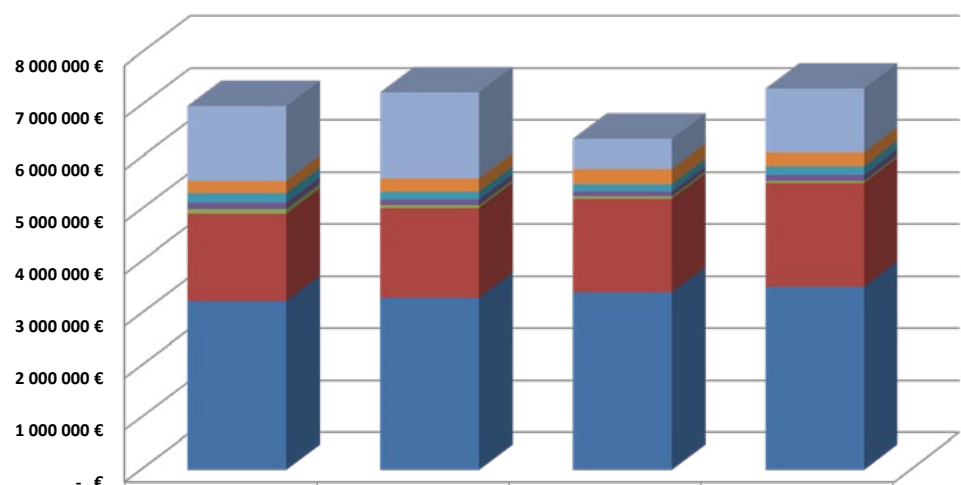
	2013.gada izpilde	2014.gada izpilde	2015.gada izpilde	2016.gada izpilde
Budžeta iestāžu ieņēmumi	201 554 €	236 266 €	206 508 €	212 286 €
Pašvaldību budžeta transferti	92 908 €	287 428 €	84 446 €	93 813 €
Valsts budžeta transferti	2 400 499 €	2 304 824 €	2 320 507 €	2 254 483 €
No valsts budžeta daļēji finansēto atvasināto publisko personu transferti	- €	5 061 €	1 689 €	800 €
Ieņēmumi no īpašuma pārdošanas	238 351 €	119 909 €	153 069 €	82 379 €
Pārējie nenodokļu ieņēmumi	1 221 €	1 556 €	245 963 €	2 422 €
Naudas sodi un sankcijas	23 161 €	32 352 €	8 535 €	6 124 €
Valsts (pašvaldību) nodevas un maksājumi	24 791 €	19 755 €	24 911 €	22 171 €
Ieņēmumi no uzņēmējdarbības un īpašuma	1 152 €	282 €	1 674 €	454 €
Īpašuma nodokļi	497 242 €	580 735 €	592 039 €	634 700 €
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	3 630 372 €	3 887 156 €	3 861 475 €	4 011 595 €

Pamatbudžeta izdevumi atbilstoši funkcionālajām kategorijām

	2013.gada izpilde	2014.gada izpilde	2015.gada izpilde	2016.gada izpilde
Sociālā aizsardzība	541 561 €	546 763 €	581 215 €	628 158 €
Izglītība	2 864 950 €	3 287 816 €	2 529 196 €	2 632 581 €
Atpūta, kultūra un reliģija	1 274 714 €	982 461 €	913 811 €	1 093 789 €
Veselība	4 960 €	5 908 €	11 462 €	10 392 €
Pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošana	611 152 €	709 860 €	609 644 €	677 639 €
Vides aizsardzība	- €	- €	- €	- €
Ekonomiskā darbība	652 701 €	706 486 €	661 498 €	1 168 466 €
Sabiedriskā kārtība un drošība	61 844 €	48 652 €	48 519 €	48 729 €
Kredītu procentu maksājumi un apkalpošana	88 645 €	66 267 €	58 478 €	50 820 €
Transferti no pašvaldības budžeta	235 757 €	253 287 €	288 512 €	258 076 €
Izpildvara	653 895 €	647 395 €	656 620 €	760 656 €

Pamatbudžeta izdevumi atbilstoši ekonomiskajām kategorijām

	2013.gada izpilde	2014.gada izpilde	2015.gada izpilde	2016.gada izpilde
Kapitālie izdevumi	1 435 823 €	1 654 400 €	576 403 €	1 235 587 €
Uzturēšanas izdevumu transferti	235 757 €	253 287 €	288 512 €	258 076 €
Sociālie pabalsti	184 180 €	149 941 €	144 173 €	164 060 €
Subsīdijas un dotācijas	123 892 €	108 505 €	92 335 €	115 510 €
Procentu izdevumi	88 645 €	58 414 €	48 946 €	41 158 €
Preces un pakalpojumi	1 674 733 €	1 719 481 €	1 791 891 €	1 990 281 €
Atlīdzība	3 247 132 €	3 310 221 €	3 416 695 €	3 524 634 €

Salacgrīvas muzejam - 18

18. decembrī Salacgrīvas muzejs svinēja savu 18. dzimšanas dienu un pie Ziemassvētku eglītes pulcēja draugus, atbalstītājus un viesus. Muzeja vadītāja Ieva Zilvere, atklājot pasākumu, sacīja: - *Esam sasnieguši 18 gadu vecumu. Kā jau astoņpadsmitgadniekiem, mums nevajag garas runas, nevajag milzīgus laimes vēlējumus, bet vajag kārtīgi nosvinēt. Par svētku sajūtu mūsu jubilejā ir parūpējušies Salacgrīvas mūzikas skolas audzēkņi ar savu Ziemassvētku koncertu. Klausīsimies to un paskatīsimies, ko viņi jaunu ir iemācījušies!*

Jubilāru apsveica mūzikas skolas direktore Katrīna Borozdina: - *Kaut mums būtu 18! Bet šis koncerts mums pašiem būs pārsteigums, jo vīrusi ir darījuši savu... Ziemassvētku laikam vajadzētu būt mierīgam, pārdomu pilnam, ko varētu darīt labāk nākamajā gadā. Daudz laimes dzimšanas dienā!*

Ziemassvētku sajūtu koncertā radīja brālis un māsa Kārlis un Ance Rubeņi, Madara Metuse, Edvards Vilde, Jasmīne Majore, Elīza Elizabete Gederta, Marta Baķe, Ralfs Vasils, Rihards Bendrāts, Līga Anna Maurīte, Elizabete Bērziņa un Nadīne Ance Tomšone. Kopā ar mūzikas skolas audzēkņiem bija pedagoge Inga Strante.

Muzeja vadītāja sacīja lielu paldies sa-

Kas gan tā būtu par jubileju bez kārtīgas dzimšanas dienas tortes!

viem sadarbības partneriem - Inesei Vēriņai-Lubiņai, Klārai Grundšteinei, Lilitai Līcei, Laimonim Martinsonam, Valdai Vismanei, Rasmāi Noriņai, Anitai Baumanei, Gunai Auziņai, Skaidrītei Lipsbergai,

Irinai Smirnovai un Aldonim Cīrulim.

Pirms cienāties ar dzimšanas dienas torti, svētku viesi kopā ar K. Borozdinu un I. Stranti nodziedāja Gederta Ramana dziesmu *Man šodien astoņpadsmit gadu,*

kuras pēdējos trijos pantos Ieva bija ierakstījusi Salacgrīvas muzeja atskaiti par padarīto.

Daudz laimes dzimšanas dienā!

Ilgā Tiesnese

Salacgrīvas muzeja dārgumi

Vecsalacas vējdzirnavas

Šoreiz stāsts par dzirnavām, kuru sen vairs nav. Un patiesībā jau nav arī šī muzeja dārguma, jo vējdzirnavu fotogrāfijas līdz mums nonākušas tikai digitālā veidā. Visi mums zināmie attēli ir datējami ar pagājušā gadsimta sākumu. Un tomēr mēs zinām, ka Vecsalacas (Annasmuižas) dzelzsbetona tilta galā bijušas lepnas vējdzirnavas, kas tur atradušās līdz pat 1939. gadam, bet neviena tā laika fotogrāfija mums nav zināma. Tās bijušas celtas no koka un redzamas no tālas apkārtnes. Blakus atradies neliels namiņš, droši vien dzirnavnieka māja. Esam aptaujājuši daudzus cilvēkus, bet dzirnavas atceras retais. Muzejam nav izdevies iegūt fotogrāfiju, kur tās būtu redzamas visā savā krāšņumā - tuvplānā. Mūsu īpašumā pagaidām ir tikai attēli, kur vējdzirnavas iekļuvušas kadrā, fotografējot dzelzsbetona tilta celtniecību 1908. gadā. Vēl muzeja krājumā ir glezna, varētu teikt, vīzija par šo vietu Vernera Kariņa izpildījumā, kas tapusi 1988. gadā. Tā muzeja krājumā ir jauns eksponāts, kas iegūts pagājušajā gadā pēc mākslinieka 100 gadu atceres izstādes. V. Kariņam, acimredzot, atmiņā palikusi šī vieta ar skaistajām vējdzirnavām uz citādi līdzienās apkārtnes fona.

Mūs ļoti interesē jebkāda informācija,

kas saglabājusies par šīm dzirnavām, - kāda sena aina no paša dzīves, kādas atmiņas no vecmāmiņas stāstītā, kāda ziņa, kas no kaimiņiem dzirdēta... Mēs, protams, ļoti priecātos, ja kādā vecā albumā atrastos arī senā fotogrāfija, un, ja īpašnieks nevēlas no tās šķirties, tad labprāt to nokopētu. Gaidīsim!

Iveta Kalniņa,

Salacgrīvas muzeja krājuma glabātāja

